

Onkologickí pacienti: Zmeny sú nevyhnutné

(Bratislava, 26. jún 2020) Už tretí rok v poradí odovzdali patientske organizácie zástupcom ministerstva zdravotníctva sadu požiadaviek, ktoré považujú za nevyhnutné na zlepšenie situácie pribúdajúceho počtu pacientov s rakovinou na Slovensku. Historicky prvýkrát ich požiadavky prijalo celé vedenie ministerstva zdravotníctva aj s verejným príslubom, že patientskych zástupcov aktívne zapojí do prípravy riešení pre každú z nich.

COVID-19 poukázal na akútnosť riešiť úskalia pacientov s rakovinou

Patientske organizácie na nevyhnutné zmeny upozorňujú kompetentných zákonodarcov, naprieč politickým spektrom, už niekoľko rokov. Pandémia COVID-19 však ešte viac poukázala na urgentnú potrebu riešiť pretrvávajúce úskalia zdravotnej starostlivosti. „V roku 2018 naše organizácie odovzdali do rúk Ministerstva zdravotníctva 15 požiadaviek na zlepšenie stavu onkológie na Slovensku. O dva roky neskôr vidíme, že v onkológii na Slovensku došlo k posunu. Vo viacerých oblastiach však stále výrazne zaostávame a vyžadujú si zmeny, ktoré presahujú jedno volebné obdobie,“ konštatuje Jana Pifflová Španková z OZ NIE RAKOVINE.

„Tento rok preto predkladáme požiadavky novému vedeniu ministerstva zdravotníctva. Oceňujeme, že vôbec prvýkrát nás minister priamo prijal na pôde ministerstva, aby sme mu požiadavky odovzdali a prediskutovali. Ich riešenie pokladáme za nevyhnutné na to, aby sa stav onkológie na Slovensku zlepšil. Očakávame od ministerstva, že v súlade s programovým vyhlásením vlády bude s patientskymi organizáciami pri hľadaní riešení spolupracovať ako s partnermi. Naše dlhoročné skúsenosti s prácou s onkologickými pacientami nám umožňujú poukázať na to, čo pacienti reálne potrebujú,“ dodáva Eva Kováčová z Ligy proti rakovine.

Napriek zlepšeniam, Slovensko stále výrazne zaostáva

Patientske organizácie vidia pokrok najmä v začatí plošných preventívnych skrínigov. „S týmito programami treba pokračovať, systematizovať ich, aby boli dlhodobo funkčné a priebežne ich vyhodnocovať. Dôležitá je aj jednotná a jasná komunikácia smerom k občanom,“ hovorí Eva Kováčová. V ostatných oblastiach je stále priestor na výrazné zlepšenia. „COVID-19 nám ukázal aká veľká je potreba zlepšiť spôsob komunikácie medzi lekármi a pacientmi. Na jednej strane je pozitívne, že začala fungovať tele-medicína, čo pacientom pomáha, na druhej strane nedostatok koordinácie medzi pracoviskami často vedie k duplicitným výkonom a dlhým čakacím dobám, nielen na potrebné vyšetrenia, ale napríklad aj na podanie liečby,“ vysvetľuje svoje skúsenosti Miroslava Fovenyes z OZ Lymfoma.

K výrazným zlepšeniam nedošlo ani v oblasti psycho-sociálnej či paliatívnej starostlivosti. „Dnes je na rozhodnutí jednotlivých poskytovateľov či a ako umožnia psychológom, aby boli aktívne prítomní v zdravotníckych zariadeniach. Vplyvom COVID-19 prítom vidíme, že záujem o psycho-sociálnu pomoc sa zvýšil až o 200 %. Medzinárodné dáta tiež dokazujú, že psychologická podpora pri liečbe má významný dopad na dĺžku a úspešnosť liečby,“ vysvetľuje Eva Kováčová. Dodáva tiež, že táto pomoc je mimoriadne dôležitá i pre nevyliciteľne chorých onkologických pacientov, ktorí sú odkázaní na paliatívnu starostlivosť. „Prítom paliatívnych služieb je na Slovensku alarmujúco málo,“ hovorí.

Bez zmeny zákonov to nepôjde

Slovenskí onkologickí pacienti tiež zdôrazňujú potrebu zlepšiť prístup k liečbe. Podľa najnovších analýz je z celkového počtu 171 onkologických indikácií na Slovensku hrađených z verejného zdravotného poistenia iba 22%. Slovenskí pacienti tak nemajú z verejného zdravotného poistenia k dispozícii modernú terapiu až v prípade 133 indikácií.

„Sme znepokojení, že Slovenská republika neprihliada ani na odborné usmernenia renomovaných odborných inštitúcií ako je Európska spoločnosť pre klinickú onkológiu (ESMO). Výsledkom je, že na Slovensku nie sú dostupné ani tie lieky, ktorých výsledky v liečbe rakoviny európski odborníci hodnotia ako najkvalitnejšie,“ vysvetľuje Jana Pifflová Španková z NIE RAKOVINE. „Nie je to samozrejme chyba súčasného pána ministra, ale problém, ktorý sa systematicky neriešil niekoľko rokov. Žiadame preto

zmenu zákonov tak, aby sa aj nová, moderná, onkologická liečba dostávala do štandardnej úhrady liekov a aby bol systém posudzovania liekov transparentný,“ uzatvára Jana Pifflová Španková.

Kontakt pre médiá: Marianna Dubravická

dubravicka@seesame.com alebo 0907 442 571